

CZU: 378.147+004:[31+34]

EFICIENȚA UTILIZĂRII TIC ÎN PROCESUL DE PREGĂTIRE A SPECIALIȘTILOR DIN DOMENIUL SOCIO-JURIDIC

Lidia POPOV, drd., lect. sup. univ.

Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

Universitatea de Stat din Tiraspol

Rezumat. În acest articol sunt descrise tendințele și paradigmele dictate astăzi de piața muncii în procesul de pregătire a viitorilor specialiști din domeniul socio-juridic în raport cu utilizarea tehnologiilor informaționale și comunicaționale, integrarea specialiștilor din acest domeniu, în câmpul muncii, precum și resursele informaționale utilizate de aceștia.

Cuvinte-cheie: tehnologii informaționale interactive, competență digitală, cunoștințe, abilități, integrare, învățare de bază, tehnologii informaționale și comunicaționale, domeniul socio-juridic, piața muncii.

THE EFFICIENCY OF THE USE OF ICT IN THE PROCESS OF PREPARATION OF SOCIO-LEGAL SPECIALISTS

Abstract. This article describes the trends and paradigms dictated today by the labor market in the process of training the future socio-legal specialists in relation to the use of information and communication technologies, the integration of the specialists in this field in the field of work as well as the information resources.

Keywords: interactive Information Technologies, digital competence, knowledge, skills, integration, basic learning, information and communication technologies, socio-legal field, labor market.

Introducere

Dezvoltarea vertiginoasă a tehnologiilor informaționale și de comunicație (TIC) a dus la pătrunderea acestora în majoritatea sau, chiar, în toate domeniile de activitate umană, ceea ce a pus amprenta pe cerințele față de orice specialist, angajat în orice domeniu de activitate, inclusiv, în domeniul socio-juridic.

Piața muncii în Republica Moldova este supraîncărcată cu tinerii specialiști din domeniul socio-juridic, numărul lor crește, completându-se anual cu absolvenții facultăților de specialitate. Din acest motiv deosebit de importantă este problema competitivității tinerilor, în care nu ultimul rol îl joacă nivelul de dezvoltare a competențelor în domeniul utilizării TIC.

Specialiștii acestui domeniu trebuie să-și dezvolte un șir de competențe digitale, printre care pot fi menționate următoarele: utilizarea și adaptarea sistemului de operare; utilizarea rețelelor de calculatoare și serviciilor Web; procesarea documentelor; procesarea tabelor electronice; procesarea prezentărilor.

Pentru a acoperi, cel puțin parțial, aceste cerințe instituțiile de învățământ superior sunt preocupate de organizarea cursurilor de utilizare a TIC și de îmbunătățirea calității de formare a competențelor digitale corespunzătoare la formabili. Una din soluțiile care vine în realizarea acestui ultim scop este utilizarea metodelor interactive de predare-învățare-evaluare, care contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ,

având un caracter activ-participativ și o reală valoare activ-formativă asupra personalității studentului.

În articol sunt reflectate tendințele și paradigmele dictate de piața muncii în procesul de pregătire a viitorilor specialiști din domeniul socio-juridic în raport cu utilizarea TIC. Sunt reflectate, de asemenea, resursele informaționale utilizate în domeniul socio-juridic pe care specialiștii în domeniu le vor utiliza în câmpul muncii.

1. Unitatea de curs Tehnologii informaționale și comunicaționale

Menționăm că tehnologiile informaționale și comunicaționale moderne ocupă un loc tot mai important, devenind o parte integrantă a culturii, inclusiv și a domeniului socio-juridic.

Tehnologiile informaționale și comunicaționale, sunt tehnologiile necesare pentru prelucrarea, procesarea, stocarea, convertirea și transmiterea informației, utilizând un calculator [1]. Altfel, TIC se pot defini ca fiind ansamblul de metode ale proceselor de producere și ale resurselor tehnice, unite într-un lanț tehnologic, care asigură acumularea, păstrarea, transmiterea și afișarea informației, cu scopul diminuării dificultății procesului de utilizare a resurselor informaționale și pentru mărirea operativității și securității acestora.

Unitatea de curs TIC contribuie la formarea unui specialist, capabil să utilizeze tehnologiile informaționale, să se adapteze și să activeze în condițiile noii societăți informaționale.

Unitatea de curs se predă, atât utilizând tehnologiile informaționale noi, de exemplu, tabla interactivă, platforma de învățare MOODLE, cât și în mod tradițional, utilizând instrumentul didactic, tablă clasică cu creta. Unitatea de curs TIC este constituită din două compartimente:

- I. Conceptele de bază ale tehnologiei informației și sistemului de calcul;
- II. Tehnologii informaționale și comunicaționale aplicate.

La rândul său, compartimentul *Tehnologii informaționale și comunicaționale* aplicate constă din 5 unități de învățare practice: Utilizarea sistemului de operare; Utilizarea rețelelor de calculatoare și servicii electronice on-line în domeniul socio-juridic; Procesarea documentelor; Procesarea tabelor; Procesarea prezentărilor [14].

Unitatea de curs *Tehnologii informaționale și comunicaționale* este obligatorie la toate specialitățile neinformatică, inclusiv la specialitățile Drept, Asistență socială și Administrație publică din cadrul Facultății de Drept și Științe Sociale a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți.

Scopul unității de curs TIC constă în formarea la viitorii specialiști din domeniul socio-juridic a:

- abilităților și competențelor digitale în domeniul respectiv, prin tehnologiile interactive, pentru a deveni membri ai societății informaționale în domeniul profesional;
- abilităților de utilizare efectivă a TIC în rezolvarea sarcinilor profesionale;

– abilităților de gestionare a resurselor rețelei locale și globale din domeniul profesional în condițiile unei schimbări permanente a TIC etc.

Prin conținutul său și activitățile de învățare ale studenților, unitatea de curs TIC contribuie la dezvoltarea a mai multor competențe generice, necesare specialistului în domeniul profesional socio-juridic: capacitatea de a gestiona datele și de a adapta mediul sistemului de operare; capacitatea de a gestiona informații din domeniul profesional, utilizând resursele Internet-ului; capacitatea de a elabora documente de orice complexitate din domeniul profesional, utilizând un procesor de texte; capacitatea de a efectua calcul tabelar și de a crea diagrame din domeniul profesional, utilizând un procesor tabelar; capacitatea de a elabora prezentări electronice din domeniul profesional, utilizând un procesor de prezentări etc.

Pentru fiecare specialitate la ciclul I, studii superioare de licență se precizează o grilă de competențe, care include atât competențele profesionale (CP), cât și competențele transversale (CT), care sunt formate absolventului domeniului socio-juridic. În continuare sunt descrise acele competențe profesionale și transversale pe care trebuie să le dezvolte studenții la unitatea de curs TIC, pentru fiecare specialitate separat din cadrul facultății de Drept și Științe Sociale stipulate în planurile de învățământ respective [14].

Pentru specialitățile respective această grilă trebuie să reflecte competențele profesionale, de care trebuie să dispună absolventul la finele studiilor. Pentru unitatea de curs respectivă se formulează finalitățile studierii ei, ajustându-le la acele competențe din grila specialităților, care se formează preponderent în cadrul studierii acestei unități de curs. Componentele de structură obligatorii ale unei unități de curs sunt reflectate în Fig. 1.

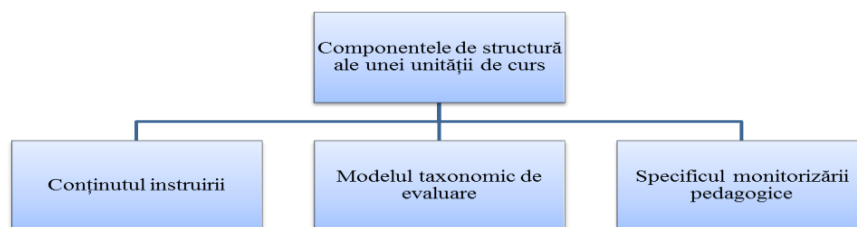

Fig. 1. Componentele de structură ale unei unități de curs

Conținuturile au structură modulară (unități de învățare), fiecare unitate de învățare va conține variante de parcurgere ale acestora, orientate spre realizarea aceluiași obiective. Aceste trasee, mai mult sau mai puțin individuale, vor fi asigurate de varietatea de forme, de propunere a unuia și aceluiași conținut de învățare. Pot fi propuse secvențe text, prezentări electronice, filme didactice, organizatori grafici (hărți conceptuale), astfel încât fiecare student să poată alege varianta preferabilă de studiere a conținuturilor. Alegerea independentă a traseului contribuie la formarea implicită a competențelor transversale necesare oricărui absolvent al instituțiilor de învățământ superior [13].

Modelul taxonomic de evaluare. Deoarece competențele profesionale presupun un comportament complex, în procesul formării acestora se includ două nivele comportamentale.

Primul nivel presupune acumularea cunoștințelor teoretice; formarea bazei conceptuale a unității de curs respective.

Al doilea nivel presupune capacitatea de a aplica cunoștințele teoretice; formarea abilităților esențiale necesare satisfacerii obligațiilor profesionale. Integrarea presupune un comportament complex – soluționarea unor situații-problemă, caracteristice unității de curs, parte componentă a viitoarei activități profesionale. Pentru evaluarea nivelului de stăpânire a competențelor digitale, dezvoltate de fiecare unitate de învățare se elaborează itemi. Itemii pot fi de 3 categorii:

1. itemi teoretici, care permit evaluarea prezenței resurselor necesare pentru demonstrarea competenței, *cunoaștere* și *comprehensiune*;
2. itemi de tip exercițiu, care participă la evaluarea celui de-al doilea nivel de stăpânire a competenței digitale, *aplicare*;
3. itemi de tip problemă care evaluează nivelul de stăpânire a celui de-al treilea nivel de competență, *integrare*.

Monitorizarea pedagogică. Tehnologia monitorizării pedagogice permite supravegherea procesului de formare a competențelor digitale în procesul de instruire. Realizarea monitorizării poate fi efectuată în mod automatizat, de exemplu pe platforma de învățare MOODLE, care duce evidența activității și reușitelor studenților înscriși la cursurile pe platformă.

Dobândirea competențelor digitale este un proces lung, repetitiv și dinamic. Să descriem *trei etape* de dezvoltare a competențelor digitale: *învățare de bază*, *integrare* și *transfer*.

Prima etapă (învățare de bază) este orientată spre dobândirea cunoștințelor, capacităților, care vor servi drept resurse pentru formarea/dezvoltarea/demonstrarea competenței. La această etapă are loc *structurarea* cunoștințelor.

Etapa a doua (integrare) este orientată spre formarea capacității de a acționa într-un anumit context, adică spre dobândirea competenței. La început, aceasta este o competență potențială, acțiunile studentului fiind însoțite de multiple erori. Treptat, studentul învață a acționa sigur în situații cunoscute. El încă nu deține competența, dar este pregătit pentru a o demonstra. Competența poate fi demonstrată într-o situație inedită.

La *etapa a treia* (transfer) are loc exersarea competenței în situații diferite de situația inițială, dar care fac parte din familia de situații, atașată competenței. În opinia mai multor cercetători, transferul este un indiciu sigur al prezenței competenței. La începutul studierii unei unități de învățare se realizează o evaluare inițială cu scopul determinării nivelului inițial de pregătire a studenților. În urma prelucrării rezultatelor acestei evaluări se concretizează obiectivele unității de învățare.

Tradițional, la unitatea de curs TIC, se predau unele soft-uri necesare specialiștilor din orice domeniu de activitate, de exemplu: Windows, Word, Excel, PowerPoint etc., în plus se predă soft-uri specifice specialiștilor din domeniul profesional.

Conform prevederilor procesului de la Bologna, atât studenții de la învățământul cu frecvență, cât și studenții de la învățământul cu frecvență redusă, au activități de lucru independent. Fiecare cadru didactic este obligat să dea consultații o dată sau de două ori pe săptămână, în dependență de sarcina didactică oferită de catedra în care activează acesta. Consultațiile au loc face-to-face cu profesorul în sala de calculatoare, prin Skype, prin intermediul unui forum pe platforma de învățare MOODLE etc.

Astfel unitatea de curs TIC reflectă cerințele față de viitorii specialiști ai domeniului socio-juridic dictate de piața muncii în raport cu utilizarea TIC. La finele studierii unității de curs TIC studenții din domeniul socio-juridic dețin un anumit nivel de competențe digitale care la rândul său servesc ca indicatori în angajarea în câmpul muncii a acestora.

2. Metode și mijloace utilizate pentru creșterea eficacității predării unității de curs TIC

Tehnologiile informaționale și comunicaționale oferă posibilitatea îmbunătățirii semnificative a procesului de predare-învățare-evaluare. În prezent, aplicarea pe larg a acestora a devenit o alternativă solidă la metodele didactice tradiționale, astfel că au fost implementate de multe dintre instituțiile de învățământ, mai ales datorită avantajelor oferite și de posibilitatea învățării continue. Este cunoscut că TIC este al patrulea dintre cei 16 indicatori ai Comisiei Europene pentru măsurarea calității și performanței instituțiilor de învățământ [5].

Unitatea de curs TIC, în cadrul USARB, se predă studenților din domeniul socio-juridic utilizând diverse tehnologii informaționale noi, ca de exemplu tabla interactivă, platforma de învățare MOODLE, diverse servicii Web etc.

Utilizarea metodelor inovative de predare a unității de curs TIC, inclusiv cu utilizarea pe scară largă a TIC, reprezintă o parte componentă a strategiei instituțiilor de învățământ superior, deoarece aceste metode aduc beneficii atât instituțiilor de învățământ superior la general, cât și personalului academic și studenților la particular.

Utilizarea TIC în predare facilitează implementarea pe scară largă a metodelor de predare centrate pe student. În cadrul acestui proces studenții sunt antrenați în diverse activități, care presupun analiza, sinteză și evaluarea informațiilor obținute în sala de clasă. Activitățile constau în principal din: simulări, proiecte de grup, formularea unei probleme, proiecte investigaționale, studii de caz etc. În asemenea situații studenții vor utiliza pe larg instrumentele pe care le pune la dispoziție unitatea de curs TIC.

Cadrele didactice sunt puse în situația de a utiliza noi tehnologii și metode pentru a face ca învățarea să fie cât mai activă. Drept exemple ne pot servi: utilizarea platformei de învățare MOODLE, evaluarea prin metode interactive etc. În general, în cadrul procesului de învățare activă este esențială activitatea în grup. În ceea ce privește formularea problemei, aceasta trebuie să fie una foarte clară, cu un conținut complex. Studenții trebuie puși în fața unor situații cu multe necunoscute, iar faptul cum aceștia vor utiliza cunoștințele pe care le posedă este mai important, decât rezultatul pe care îl vor obține. Re-

feritor la finalitățile de învățare există o balanță între orientarea acestora atât spre conținuturi, cât și spre proces [3].

Activitățile în grup se realizează în mai multe etape, cu participarea cadrului didactic:

Prima etapă este planificarea, care se desfășoară în următoarele faze: selectarea membrilor grupului și distribuirea sarcinilor.

A doua etapă reprezintă activitatea de monitorizare a activității în grup, realizându-se în următoarele faze: coordonarea contribuțiilor individuale; discuții, dezbateri și negocieri, ultima fază fiind dedicată pregătirii propriu-zise a raportului.

Etapa a treia este etapa dedicată evaluării, realizată în două faze: evaluarea de la egal la egal și îndeplinirea sarcinilor respective puse în fața acestora.

Pentru ca învățarea să fie una de succes, iar studenții să obțină competențele digitale necesare pieții muncii, este necesar de a se concentra pe următoarele aspecte: dinamica grupului reprezintă o importanță deosebită; explicarea în cadrul laboratoarelor care este calea necesară de parcurs pentru a ajunge la anumite decizii; provocarea de a gândi despre cum se ajunge la o anumită decizie; nu există un răspuns univoc corect, ci sunt importante rațiunile cum s-a ajuns la acest răspuns; simulațiile sunt mai structurate decât studiile de caz; abordarea modulară a predării etc. [13].

Această filosofie a predării are la bază următoarele caracteristici: pentru realizarea unui proiect studenții au nevoie de cunoștințe fundamentale, teoretice, pe care le obțin în cadrul cursurilor, laboratoarelor etc.; cooperarea reprezintă forța motrice a studenților, deoarece studenții lucrează în grup, iar activitatea individuală a fiecăruia contribuie la consolidarea rezultatului general; utilizarea TIC contribuie la dezvoltarea competențelor digitale ale studenților, insistând asupra formării aptitudinilor profesionale, deoarece simulările abordate în contextul utilizării TIC trebuie să fie apropiată de o problemă care ar putea fi posibilă în practică; studenții sunt responsabili pentru propriile finalități de învățare, organizându-și independent activitățile și fiind ghidați de un supervisor [16].

Predarea unității de curs TIC cu utilizarea noilor tehnologii informaționale studenților din domeniul socio-juridic, are la bază următoarele caracteristici: rolul profesorului este altul: acesta devine mentor, ghid; problema este desprinsă din realitate; lucrul în grup a studenților, iar problema este examinată în profunzime; colaborarea între grupuri: diferențele contribuie la creativitate; teoria are un rol distinct în pregătirea profesională, teoria se învață pentru a înțelege aspectele practice; raportul dintre lecții clasice (inclusiv laboratoare) și lecții interactive trebuie să fie de 50% la 50%; examenele nu mai sunt teste clasice, ci un reper, un motiv pentru reflecții [12, 13].

Rolul supervisorului în contextul predării TIC studenților din domeniul socio-juridic este realizat prin intermediul predării în grupuri în următorul mod: se formulează conceptul unui proiect; se determină izvoarele și teoriile relevante; se supun discuției problemele respective; se fundamentează teoria, atât în scris cât și oral, iar descrierea are loc într-o manieră academică, gramatical corectă. Supervisorul nu este obligat să citească

sau să discute toate aspectele, rolul acestuia se limitează doar la implicarea studenților și la consolidarea capacităților și aptitudinilor studenților.

3. Integrarea specialiștilor din domeniul socio-juridic în câmpul muncii

În epoca contemporană, întreaga societate este complet dependentă de tehnologiile informaționale și comunicaționale, care se dezvoltă cu o viteză destul de mare. Aspectul didactic privind procesul de predare-învățare-evaluare a unității de curs TIC în cadrul specialităților Drept, Administrație publică și Asistență socială atât în Republica Moldova, cât și peste hotare vizează ansamblul metodelor, mijloacelor modurilor de organizare a predării-învățării-evaluării, utilizate pentru atingerea obiectivelor urmărite. O strategie didactică este eficientă în cazul în care aceasta antrenează, adaptează studenții la particularitățile psihologice ale învățării și nu în ultimul rând duce la o învățare imaginară, creativă (Cădăriu, 2000, p. 76-78).

Specialiștii din domeniul socio-juridic: juriști, avocați, notari publici, procurori, administratori sau funcționari publici, asistenți sociali, inclusiv și cei cu statutul special, utilizează zi de zi tehnologii informaționale și comunicaționale, pentru a rezolva diverse probleme din domeniul profesional, inițierea în utilizarea acestor soft-uri realizându-se la unitate de curs TIC.

Piața muncii tinde spre a angaja în câmpul muncii specialiști competenți în raport cu utilizarea TIC, specialiști care să cunoască noile tehnologii interactive și să le poată aplica în practică, în domeniul profesional. În prezent, pe piața muncii atât în domeniul socio-juridic, cât și în alte domenii de activitate sunt solicitați specialiștii cu abilități de utilizare a calculatorului personal în activitatea sa de zi cu zi pentru a corespunde imperativului timpului.

Piața muncii are cerințe tot mai mari în raport cu specialiști care vor fi încadrați în diverse ramuri ale economiei naționale. În contextul respectiv, formarea și dezvoltarea competențelor digitale prin prisma tehnologiilor informaționale interactive în procesul de predare-învățare-evaluare a studenților din domeniul socio-juridic capătă o importanță tot mai mare.

Este cunoscut că viitorii angajați care posedă competențe digitale performante au un avantaj competitiv în piața locurilor de muncă și vor fi remunerați mult mai bine comparativ cu cei care vor fi mai puțin competitivi [2, 6]. Piața muncii dictează ca pregătirea viitorilor specialiști din domeniul socio-juridic, în raport cu utilizarea tehnologiilor informaționale și comunicaționale, să fie la un nivel foarte înalt. Astfel, absolvenții domeniului socio-juridic, fiind angajați în câmpul muncii, să demonstreze cunoștințe, abilități și atitudini în utilizarea tehnologiilor informaționale și comunicaționale în domeniul profesional, Fig. 2.

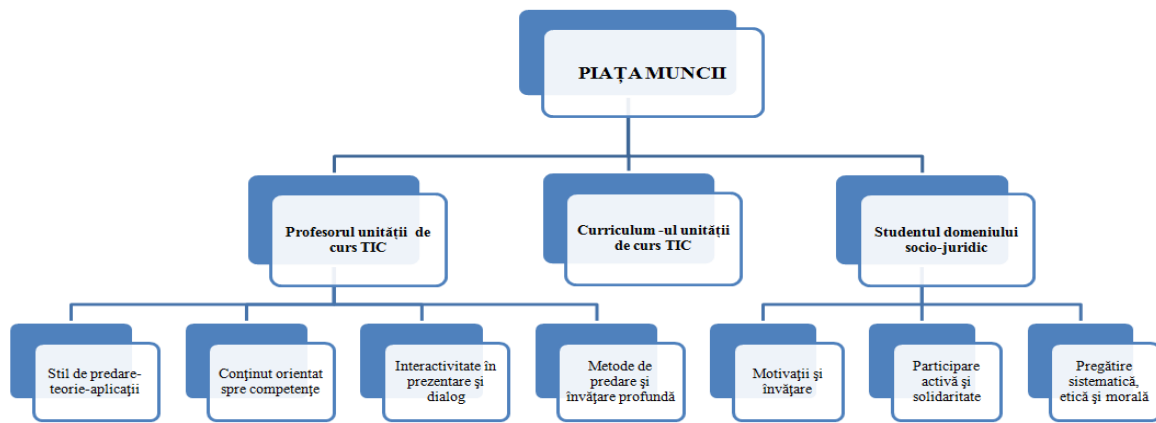

Fig. 2. Cerințele dictate de piața muncii

Conform dicționarului online, piața muncii reprezintă ansamblul actelor de vânzare-cumpărare a forței de muncă, a relațiilor specifice acestora, ce au loc într-un spațiu economic; relevă întâlnirea cererii cu oferta de muncă, stabilirea, pe această bază, a condițiilor pentru angajarea salariaților de diverse profesii, negocierea și fixarea salariilor în funcție de performanțele acestora, realizarea mobilității salariilor și forței de muncă pe locuri de muncă, firme, organizații, instituții etc. [11].

Curriculum-ul la unitatea de curs TIC înglobează anume acele unități de învățare, domenii de cunoaștere, competențe, rezolvarea de probleme, analize și studii, concepere și elaborare de proiecte conform cerințelor pieții muncii.

Profesorul trebuie să-și îmbunătățească activitatea didactică, având mereu în vedere evaluarea rezultatelor învățării, autonomia studentului, capacitatea lui de gândire critică, de rezolvare a problemelor din domeniul profesional, de lucru în echipă, de integrare în câmpul muncii după absolvire. Plus la aceasta, conținutul cursului are ca obiective capacitatea studenților de a acționa în rezolvarea diverselor probleme prin: gândire critică, gândire logică, experiment și creativitate etc. Profesorul trebuie să-și adapteze metodele pentru ca să-i determine pe studenți să elimine învățarea prin memorare și prin activități plictisitoare, de asemenea, trebuie să se comporte cu studenții ca niște prieteni, să găsească metodele de predare adecvate și cât mai eficiente pentru ca să-i ajute să înțeleagă atât teoria, cât și aplicarea acesteia în practică.

Stilul de predare și abordarea teoriei și a aplicațiilor practice al profesorului trebuie să-i motiveze pe studenți să participe activ și cu plăcere la activitățile de învățare; profesorul trebuie să înlocuiască prelegerile plictisitoare, eventual cu un dialog pe care îl lansează studenților în timpul unui curs sau în grupa unde au loc activități didactice; conținutul cursurilor trebuie să includă atât teorie, cât și aplicații și exemple practice pentru acumularea de cunoștințe și competențe; ponderea între teorie și practică va fi prezentă și la evaluarea finală.

Conținutul cursului și activitățile didactice sunt orientate spre dezvoltare de competențe și au ca obiective rezolvarea diverselor probleme prin gândire critică, gândire logică, experiment și creativitate, lucrul în echipă etc.

Cu referire la *interactivitate în prezentare și dialog* putem spune că prezentarea unui curs trebuie să se realizeze utilizând tehnologii și soft-uri moderne, de exemplu: tabla interactivă, soft-ul educațional SMART Notebook, PowerPoint etc., pentru a avea un caracter interactiv și pentru ca studenții să participe la un dialog în care să poată contribui cu idei privind subiectele abordate.

Studentul trebuie să fie preocupat permanent în găsirea de motivații pentru a participa activ la cursuri și la toate activitățile didactice care decurg din curriculum.

Crearea unui regim de învățare care să determine o preocupare permanentă pentru învățare, pentru participarea săptămânală la toate îndatoririle corespunzătoare cursurilor din programul de studii; pregătirea sistematică pentru evaluările periodice sau pentru evaluarea finală; să manifeste intoleranță față de fraudele de orice fel, să aibă un respect special pentru toți profesorii și să se comporte civilizată față de colegi, prieteni și familie.

În condițiile societății actuale un specialist bun nu este doar cel care cunoaște bine profesia îmbrățișată, ci unul care știe cum să gestioneze corect resursele informaționale din domeniul profesional, să mănuiască cu iscusință softurile utilizate în munca de zi cu zi etc. [13].

Altfel spus, un adevărat specialist din orice domeniu de activitate, inclusiv din domeniul socio-juridic trebuie să facă față cerințelor dictate de piața muncii, adică să cunoască mai multe limbi, să demonstreze competențe profesionale, competențe TIC și competențe digitale și, nu în ultimul rând, să dețină competențe civice, Fig. 3.

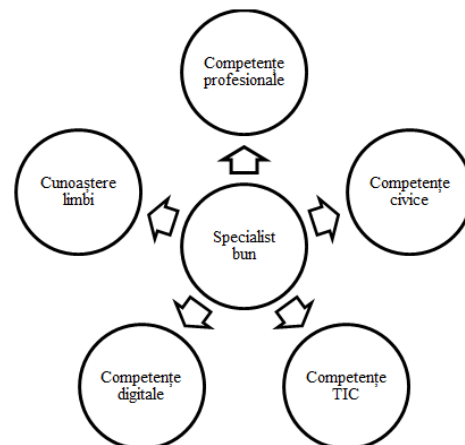

Fig. 3. Cerințe dictate de piața muncii

Abordările predării-învățării-evaluării unității de curs TIC, utilizând tehnologiile respective, le considerăm demne de a fi urmat în cadrul învățământului socio-juridic din RM din următoarele motive: conlucrarea cu potențialii angajatori; studenții vor fi motivați să studieze aspectele teoretice ale unităților de curs, în vederea identificării instituțiilor relevante pentru rezolvarea problemei; rolul profesorului este de a ghida studentul pentru ca acesta să soluționeze corect problema; educația este cu adevărat centrată pe cel ce învață; studenții vor deveni mai receptivi unul față de altul și se vor susține reciproc pe parcursul studiilor; studenții vor da dovadă de angajament în ceea ce privește îmbunătățirea continuă a propriilor calități de învățare, critică constructivă și analiză imparțială a propriilor eșecuri; programul de studii (specialitatea) va avea un impact relevant în societate, datorită utilizării pe scară largă a TIC etc.

Viitorii specialiști din domeniul socio-juridic vor utiliza în practică soft-urile studiate la unitatea de curs TIC în următoarele situații: gruparea, sistematizarea datelor din domeniul profesional; gestionarea datelor din orice aplicație; căutarea automatizată a datelor existente; configurarea soft-urilor specializate; crearea documentelor de diferită complexitate din domeniul profesional; gestionarea documentelor existente; crearea registrelor de calcul și efectuarea calculului automatizat în tabele din domeniul profesional; crearea prezentărilor electronice cu conținuturi din domeniul profesional; navigarea pe site-urile specializate și gestionarea datelor din domeniul profesional etc.

Specialiștii domeniului de formare profesională *Drept și Administrație publică* utilizează în domeniul său de activitate următoarele soft-uri prezentate în Fig. 4 [13].

În continuare propunem o listă de resurse informatice utilizate la specialitatea din cadrul aceleiași facultăți. Specialiștii domeniului de formare profesională *Asistență socială* utilizează în domeniul său de activitate următoarele soft-uri prezentate în Fig. 5.

Analizând Fig. 4 și Fig. 5 observăm că unele softuri și servicii utilizate în domeniul dreptului și administrației publice se utilizează și în domeniul asistenței sociale. Printre acestea enumerăm următoarele: Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Po-

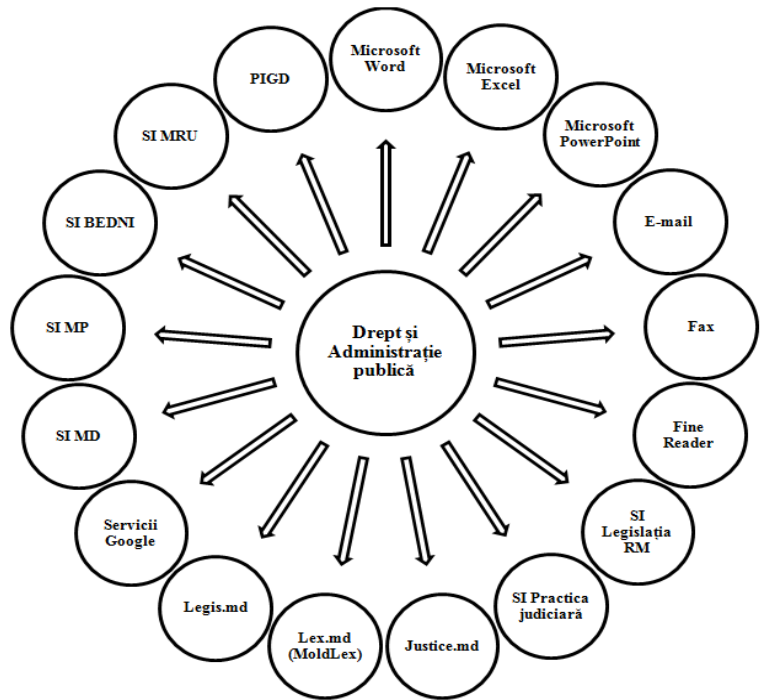

Fig. 4. Softurile utilizate în domeniul de formare profesională *Drept și Administrație publică*

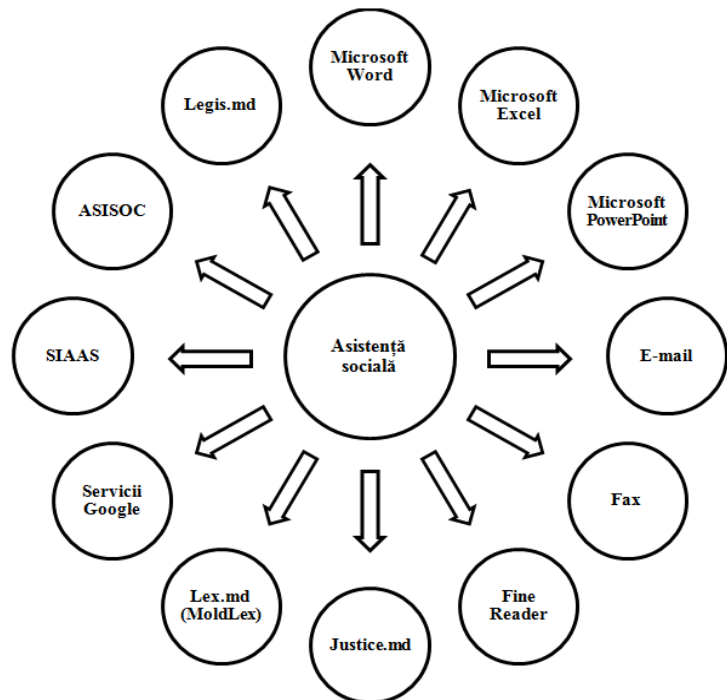

Fig. 5. Softurile utilizate în domeniul de formare profesională *Asistență socială*

werPoint, E-mail, Fax, Fine Reader, Justice.md, MoldLex (Lex.md), Legis.md, Servicii Google etc. Aplicațiile enumerate au un caracter general și pot fi utilizate de către toți specialiștii ce elaborează diverse documente [13].

Serviciile Justice.md, MoldLex (Lex.md) și Legis.md sunt specifice specialiștilor care utilizează în activitatea lor diverse acte juridice.

Unele softuri studiate la unitatea de curs TIC sunt comune pentru toate specialitățile din domeniul socio-juridic, atât că acestea sunt utilizate diferit în diverse domenii profesionale.

Concluzii

Piața muncii are cerințe tot mai mari față de specialiști care urmează să fie încadrați în diverse ramuri ale economiei naționale, inclusiv în domeniul socio-juridic, aceste cerințe fiind raportate la utilizarea TIC în domeniu respectiv. În acest context, dezvoltarea competențelor digitale prin utilizarea tehnologiilor informaționale interactive în procesul de predare-învățare-evaluare a studenților din domeniul socio-juridic capătă o importanță tot mai mare.

Piața muncii din țară este supraîncărcată cu tineri specialiști din domeniul socio-juridic și numărul acestora crește, completându-se anual cu absolvenții facultăților de specialitate, de aceea deosebit de importantă este problema competitivității tinerilor, în care rolul principal este nivelul de dezvoltare a competențelor în domeniul utilizării TIC.

Un instrument important de dezvoltare a competențelor digitale la studenți este unitatea de curs TIC, obiectivul central al căreia este formarea unui specialist capabil să utilizeze tehnologiile informaționale, să se adapteze și să activeze în condițiile noii societăți informaționale. În scopul îmbunătățirii procesului de predare-învățare-evaluare la unitatea de curs TIC se utilizează diverse metode și mijloace interactive de instruire.

Unul din cele mai eficiente mijloace interactive de instruire la unitatea de curs TIC este tabla interactivă care înglobează modalitățile de predare, instrumente de învățare și mijloace de evaluare. Softurile educaționale utilizate la predarea-învățarea-evaluarea unității de curs TIC oferă soluții ce pot influența vizibil mediul de lucru, transformându-l într-un mediu modern, motivant, eficient bazat pe interactivitate și creativitate.

Tehnologiile informaționale studiate, vin în ajutorul viitorilor specialiști ai domeniului socio-juridic la crearea diverselor documente, la accesarea diferitor site-uri, la gestionarea bazelor de date etc. Acestea sunt cu adevărat tehnologii informaționale interactive pertinente pentru orice domeniu de activitate, indiferent de postul pe care îl ocupă un specialist, fie jurist, fie administrator public sau asistent social.

Bibliografie

1. Airinei D. ș.a. Tehnologii informaționale pentru afaceri. Iași: Ed. Sedcom Libris, 2006. 414 p. ISBN (10) 973-670- 202-2.

2. Competențele cheie pentru Educația pe tot parcursul vieții - Un cadru de referință european. Grupul de lucru B „Competențe cheie”, Implementarea programului de lucru „Educație și instruire 2010”, Comisia Europeană, noiembrie 2004.
3. Danciu E. L. Strategii de învățare prin colaborare. Timișoara: Editura de Vest, 2004.
4. Dănăiață D. ș.a. Tehnologia informației și comunicațiilor pentru economiști. Timișoara: Editura Mirton, 2006.
5. European Commission – Directorate General for Education and Culture, European Report on the Quality of School Education. Sixteen Quality Indicators. Report based on the work of the Working Committee on Quality Indicators, may 2000. <http://aei.pitt.edu/42406/1/A6503.pdf> (vizitat la data de 1.11.2018).
6. Gremalschi A. Formarea competențelor-cheie în învățământul general. Provocări și constrângeri. Studii de politici educaționale. Ch., 2015. 88 p.
7. Gremalschi A. Modernizarea învățământului preuniversitar prin implementarea pe scară largă a tehnologiei informației și a comunicațiilor. Ch.: Revista Didactica Pro, Nr. 6, 2010. p. 2–5.
8. Information technology - strategy and action plan 2005-2007: strategy and action plan 2005-2007. Helge Sander: Nordic Council of Ministers.
9. Lyons M., Smith B., Smith Br. IT Strategy and Planning: The Market of High-value IT Consulting. Kennedy Information (Firm, Kennedy Information (Firm), 2004.
10. Oprea L. Strategii didactice interactive. București: EDP R. A., 2006.
11. Piața muncii. Disponibil: http://www.conta.ro/dictionar_online_PIATA%20MUNCII.html (vizitat la data de 05.11.2018).
12. Popov L. Aplicarea tehnologiilor informaționale în predare-învățare-evaluare. Soft-ul educațional SMART Notebook (pentru tabla interactivă). Ghid metodic. Bălți: Tipografia Universității de Stat, 2016. 320 p. ISBN 978-9975-50-171-2
13. Popov L., Evdochimov R. Note de curs. Tehnologii informaționale și comunicaționale. Modulul Conceptele de bază ale tehnologiei informației și sistemului de calcul pentru specialitățile Drept, Administrație publică și Asistență socială din cadrul facultății de Drept Științe Sociale. Bălți: Tipografia Universității de Stat. 2017. 148 p.
14. Popov L., Evdochimov R. Curriculum la unitatea de curs Tehnologii informaționale și comunicaționale. 2016. 12 p.
15. Popov L. Utilizarea softului educațional SMART Notebook și a tablei interactive la predarea disciplinei Tehnologii informaționale. Conferința științifico-practică internațională CRUNT – 2014 „Bunele practici de instruire e-learning/online”. Ch., 2014. p. 282 – 289.
16. Ranieri M. Dezvoltarea competențelor digitale. Ghidul profesorului. Disponibil: http://virtualstages.eu/media/toolkit_ru.pdf, (vizitat 01 iunie 2018).